

Srednja zdravstvena šola Celje

REŠEVALCI NA URGENTNI VOŽNJI IN STRES

Avtorja:
Benjamin Duh, 3.d
Aldina Selimović, 1.b

Mentorica:
Maja Basle, prof.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, marec 2010

Raziskovalna naloga vsebuje:

- 32 strani
- 10 tabel
- 10 grafov
- 4 slike

KAZALO VSEBINE

UVODNI DEL	5
POVZETEK.....	5
UVOD	5
TEORETIČNI DEL	6
REŠEVALNO VOZILO	6
KLIC 112	7
VOŽNJA REŠEVALNEGA VOZILA	8
OZNAKE NA REŠEVALNEM VOZILU	9
REŠEVALCI	11
STRES	12
EMPIRIČNI DEL	14
VZOREC IN OPIS ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	14
NAMEN IN CILJ RAZISKAVE	15
METODE DELA	15
HIPOTEZE	15
REZULTATI RAZISKAVE	26
ZAKLJUČEK	27
LITERATURA IN VIRI	28
PRILOGE	29
ANKETNI VPRAŠALNIK	29

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Starodobno reševalno vozilo t.i. "žaba "</i>	6
<i>Slika 2: Tako zgleda reševalno vozilo.</i>	7
<i>Slika 3: Reševalno vozilo mora biti pravilno polepljeno z vsemi znaki NMP.</i>	10
<i>Slika 4: Notranjost reševalnega vozila.</i>	10

KAZALO GRAFOV

<i>Graf 1: Število in % anketiranih glede na spol.</i>	16
<i>Graf 2: Število in % anketiranih glede na število let dobe dela v zdravstvu.</i>	17
<i>Graf 3: Število in % anketiranih glede na izobrazbo.</i>	18
<i>Graf 4: Število in % anketiranih glede na izvajanje neurgentnih in urgentnih voženj.</i>	19
<i>Graf 5 Število in % vprašanih glede stresa na delovnem mestu.</i>	20
<i>Graf 6: Število in % vprašanih glede zamenjave poklica zaradi psihične obremenitve.</i>	21
<i>Graf 7: Število in % vprašanih glede osebne prizadetosti zaradi kakšnega dogodka.</i>	22
<i>Graf 8: Število in % anketiranih glede bolniškega staleža zaradi psihičnega pritiska.</i>	23
<i>Graf 9: Število in % vprašanih glede udeležbe pri prometni nesreči pri nujni vožnji.</i>	24
<i>Graf 10: Število in % anketiranih glede nestrpnosti do ostalih udeležencev v cestnem prometu, ki morda niso upoštevali njihove prednosti.</i>	25

Zahvala

Za pomoč, usmerjanje in nasvete pri izvedbi raziskovane naloge se iskreno zahvaljujema gospe profesor Maji Basle. Zahvaljujema se tudi gospodu Branku Kešpertu za dovoljenje pri izvajanju ankete na reševalni postaji v Celju. Zahvaljujema se tudi gospe profesor Andreji Grobelšek za strokovno recenzijo naloge in gospe profesor Maji Antonič, ki nama je lektorirala vsa besedila. Najlepše se zahvaljujema vsem anketirancem, ker so bili pripravljeni sodelovati pri izvedbi ankete.

UVODNI DEL

POVZETEK

V teoretičnem delu raziskovalne naloge sva najprej predstavila, kako so reševalna vozila zgledala nekoč in sva jih tudi primerjala z današnjim modernejšim reševalnim vozilom. Nato sva spregovorila o reševalnih prevozih ter jih tudi razvrstila. V empiričnem delu sva predstavila rezultate, ki sva jih dobila z anketnim vprašalnikom.

Za to nalogo sva se odločila zato, ker naju zanima delo urgentnih služb in delo reševalcev. Vedno naju je navduševalo delo reševalcev, ki s svojim delom, znanjem in izkušnjami pomagajo ljudem, ki se znajdejo v situacijah, kjer si sami ne morejo pomagati.

Ključne besede:

- reševalno vozilo,
- reševalci,
- stres,
- urgentna vožnja.

UVOD

Mnogo ljudi si ne predstavlja, kako naporno je lahko delo reševalca. 24 ur na dan, 365 dni v letu moraš biti tako psihično kot tudi fizično sposoben pomagati ljudem, ki so se znašli v težavah ali celo v življenjsko ogrožajočih se situacijah. Pri svojem delu morajo biti zbrani, odločilni, v nekaterih trenutkih tudi »hladni« in seveda predvsem strokovno in teoretično podkovani. Tako kot vsi drugi so tudi reševalci ljudje, ki imajo srce in dušo. Moramo vedeti, da tudi oni tako kot ostali delavci v zdravstvu opravljajo pomembno poslanstvo- rešujejo življenja. V tej raziskovalni nalogi sva se osredotočila predvsem na psihično stanje reševalcev in na urgentno vožnjo kot tako. Po subjektivnem mnenju je delo reševalca precej naporno in hkrati koristno oz. nujno potrebno za ohranjanje življenja. Moramo vedeti, da so v zdravstvu pomembni vsi faktorji (zdravstveni delavci) za kontinuirano delovanje in med njimi je seveda tudi reševalec.

TEORETIČNI DEL

REŠEVALNO VOZILO

ZGODOVINA REŠEVALNIH VOZIL

Slika 1: Starodobno reševalno vozilo t.i. "žaba"

Ali si predstavljate, kako bi bilo, če bi še danes namesto modernih rešilcev, ki v velikih primerih ljudem rešujejo življenja, po cestah še vedno vozili konji, ki vlečejo »medicinski« voz? Ne, verjamem, da si ne. Ampak zgodovina (če temu sploh lahko rečemo reševalna vozila) reševalnih vozil sega daleč nazaj v srednji vek, kjer so vaški zdravniki, ki so bili v večini primerov samouki, imeli doma konje in voz, na katerem so bile za tisti čas najpomembnejše stvari, ki so lahko na poti do zdravnikovega doma bolniku celo rešile življenje. Splošno znano je, da so zdravniki imeli veliko medicinskih pripomočkov doma in ne na poti, zato so bolnike (ne vedno) pripeljali tudi k sebi domov.

Mnogi pa se še spominjate rešilcev, t.i. žab. Takšno reševalno vozilo se z današnjim ne more primerjati v nobenih pogledih. Opremljeno je bilo z res najnujnejšimi stvarmi, kot so npr. igle, infuzije, brizgalke, defibrilator,... Ampak če malo razmislimo, saj v 80. niso potrebovali ne vem kakšne opreme. Se sprašujete zakaj? Saj vendar ni bilo takšnih nesreč, kot jih imamo v današnjem času, ni bilo takšnih prevoznih sredstev (avtomobilov, motorjev,...), ni bilo toliko strupenih snovi (zastрупitev z njimi), kot jih imamo sedaj. Z razvojem znanosti je tudi medicina morala narediti nekaj, da bo v takšnih dogodkih, kot so prometne nesreče, elementarne in množične nesreče, hitro ukrepala in pomagala poškodovanim in tistim, ki rabijo nujno medicinsko pomoč.

KLIC 112

Ko smo soočeni z nesrečo ali potrebujemo pomoč, ki presega naše zmožnosti, nemudoma pokličemo na 112 – Regijski center za obveščanje (ReCo). Ob klicu dobimo operaterja/dispečerja na območnem centru, ki bo glede na okoliščino poskrbel za najustreznejšo obliko zaščite, reševanja in pomoči. Dal nam bo ustrezne informacije oziroma navodila, navadno pa naš klic preusmeril na najbližjo postajo NMP (nujna medicinska pomoč) in po pozivnikih aktiviral ustrezne službe (npr. gasilce, podvodne reševalce ipd.). Centri za obveščanje delujejo nepretrgoma 24 ur vse dni v letu. Telefonski klic na to številko je brezplačen, tako z mobilnega kot s stacionarnega telefona, tako je mogoč klic iz javnih telefonskih govornic brez uporabe kovancev ali telefonske kartice, z mobilnega telefona pa tudi, če so porabljeni vsi impulzi.

Na številko 112 pokličemo, če potrebujemo NMP, če opazimo, da grozi naravna ali tehnološka nesreča, če se je zgodila naravna ali druga nesreča.

Slika 2: Tako zgleda reševalno vozilo

Reševalci na urgentni vožnji in stres

Oseba, ki kliče NMP, mora biti pripravljena, da čim mirneje sporoči naslednje informacije:

- kdo kliče,
- kaj se je zgodilo,
- kje se je zgodilo – kraj nesreče,
- kdaj se je zgodilo,
- koliko je ponesrečencev,
- kakšne so poškodbe,
- kakšne so okoliščine na kraju nesreče,
- kakšno pomoč potrebuje,
- telefonsko številko, s katero kliče,
- druge podatke o katerih sprašujejo

VOŽNJA REŠEVALNEGA VOZILA

Ekipe NMP mora priti hitro in varno na mesto dogodka. Ker prometno nesrečo ocenjujemo kot nujno stanje, uporabljamo med vožnjo namesto dogodka opozorilne znake. Nujna vožnja naj ne bo brezglavo dirkanje in ogrožanje ostalih v prometu, marveč hitrejša vožnja, ki mora biti še vedno varna za ekipo in ostale udeležence v prometu. Z divjo vožnjo ne moremo nadomestiti časa, ki smo ga morda po nepotrebem izgubili pred odhodom na intervencijo. Voznik reševalnega vozila naj ne sili v situacije, pri katerih je izid odvisen od drugih udeležencev v prometu. Drugi udeleženci se ob srečanju z reševalnim vozilom na nujni vožnji pogosto zmedejo, njihove reakcije so nepredvidljive in mnogokrat ravno nasprotno pričakovanim. Prehitra in nepremišljena vožnja reševalnega vozila, ki se konča s prometno nesrečo, ne bo koristila ne ekipi ne drugim udeležencem v nesreči, še manj pa poškodovancem, ki čakajo na prihod reševalne ekipe. Reševalci morajo med vožnjo uporabljati varnostni pas, saj se tudi z reševalnim vozilom lahko pripeti nesreča. Med vožnjo na mesto dogodka lahko reševalci od dispečerja izvedo dodatne podatke o nesreči, ki jih ob aktivaciji še niso imeli (natančna lokacija dogodka, število udeleženih vozil, število poškodovanih oseb...)

Danes reševalci uporabljajo vozila VW transporter, ki imajo vrednost okoli 170.000 €. Reševalno vozilo ima 210 KM in pogona na vsa štiri kolesa. Imajo vso dodatno opremo (medicinska oprema, radijska postaja, dodatni akumulator).

Če med vožnjo vašega osebnega avtomobila zagledate oz. zaslišite reševalno vozilo na nujni vožnji, začnite razmišljati o umikanju, saj nihče ne divja brezglavo in po nepotrebem z opozorilnimi sredstvi.

Med vožnjo ne čakajte po mobitelu in ne nažigajte glasbe nad 150 decibeli, ker ne boste videli niti slišali reševalnega vozila.

Ko zagledate v ogledalu rešilca na nujni vožnji oz. ga slišite, se mu umaknite oz. zavijte na prvo avtobusno postajo ali izvoz.

Če pred vami ni prometa in nasproti vozijo avtomobili oz. ste v ovinku ter vidite, da vas rešilec ne more prehiteti, ne zavirajte, ampak pospešite.

Če ste v križišču in stojite pred rdečo lučjo in za vami pripelje rešilec z opozorilnimi sredstvi, nikar ne stojte še 10 minut na mestu, če vas bo morda preskočil. Varno zapeljite čim bolj ob rob cestišča oz. naprej, da naredite toliko prostora, da bo lahko šel mimo. Skratka kamorkoli boste premaknili svoje vozilo, bo bolje, kot pa če boste stali na mestu.

Ko se bo rešilec prebil mimo vas, bodite še nekaj časa pozorni saj mu lahko sledijo v velikih primerih še gasilci in policisti, s katerimi reševalci sodelujejo skupaj pri prometnih nesrečah, požarih, reševanjih iz globine, višine,...

Najslabše kar lahko storite, je, da sunkovito pritisnete na zavoro in se ustavite sredi ceste oz. ovinka. Rešilec Vas ne more prehiteti in se lahko samo ustavi skupaj z vami ali pa se v vas zaleti.

Brez panike, samo razum v roke in morda se spomnite kakšnega zgornjega nasveta, ki bo pomagal Vam, nam, reševalcem in poškodovancem!

OZNAKE NA REŠEVALNEM VOZILU

Reševalno vozilo je opremljeno z mednarodnim znakom prve pomoči, nočno - odbojnimi nalepkami (praviloma rdečo-modre barve), ki pripomorejo k temu, da je vozilo ponoči bolj vidno, telefonsko številko reševalne postaje ter številko 112, poleg tega pa mora biti vozilo označeno z imenom delovne organizacije (praviloma je ta napis na sprednjih vratih).

Priporočljivo je tudi, da je vozilo opremljeno vsaj z enim reflektorjem, ki nam olajša delo ponoči, saj si z njim lahko osvetlimo mesto nesreče (predvsem je to koristno pri prometnih nesrečah).

Slika 3: Reševalno vozilo, mora biti pravilno polepljeno z vsemi znaki NMP

Oprema

Avto je prilagojen za namestitev medicinske opreme.

Za napajanje medicinskih aparatov je vgrajen poseben akumulator, avtomobil je možno priklopiti tudi na električno omrežje.

Poleg osnovne medicinske opreme (povoji, injekcij,...) so v avtomobilu nameščeni tudi respirator, aspirator, infuzijski aparati,...

Slika 4: Notranjost reševalnega vozila

Radijska postaja

Avtomobil je preko radijske postaje povezan z dispečerskim centrom. Ekipo v reševalnem vozilu sestavljajo voznik, medicinski tehnik in zdravnik. Odzivni čas ekipe je povprečno 11 minut.

Uporaba luči in sirene

SIGNALNE NAPRAVE NA VOZILU

Reševalno vozilo mora imeti 3 modre rotacijske luči na strehi vozila (praviloma 2 spredaj in 1 zadaj) in 2 modri utripajoči luči spredaj (praviloma v maski vozila).

Naprava, ki daje zvočne signale, »sirena«, naj bi bila praviloma več tonska. Uporaba luči in sirene je dovoljena le na urgentni vožnji, tudi ponoči.

KAJ JE REŠEVALNI PREVOZ?

Je transport bolnih in pomoči potrebnih oseb v spremstvu zdravstvenega reševalca, ki med transportom nadzira splošno pacientovo stanje in ob poslabšanju izvaja negovalne in medicinsko tehnične postopke za stabilizacijo zdravstvenega stanja.

Reševalne prevoze delimo na nujne in nenujne. Nujni prevozi so tisti, kjer se lahko odloča o človeškem življenju, to so vitalna urgenca, nujna intervencija in nujni prevoz pacienta. Nenujne pa delimo na odložljive in neodložljive.

REŠEVALCI

Reševalci v Sloveniji so naslednjih profilov:

- voznik (*te pogosto ne zaposljujejo več oz. vse redkeje - kar pa ni pravilo*)

Voznik je praviloma poklicni voznik (vsaj "C" kategorije, pogosto tudi "E") in ima opravljen 80 - urni tečaj prve pomoči. Ta tečaj organizira rdeči križ vsako leto povsod po Sloveniji - gre za lokalno raven.

- zdravstveni tehnik

Mora imeti vsaj izpit "B" kategorije in seveda zaključeno srednjo zdravstveno šolo ter strokovni izpit.

- **višji zdravstveni tehnik / medicinska sestra** (*danies diplomirani zdravstveniki oz. med. sestre*)

Pogoj je "B" kategorija in seveda zaključena višja šola oziroma visoka.

- **zdravniki**, ki pa imajo zaključeno medicinsko fakulteto - na predhospitalnih enotah - PHE.

Zgoraj naštetih profili veljajo praviloma za celotno Slovenijo.

STRES

DEJAVNIKI STRESA NA DELOVNEM MESTU

Delo v zdravstvu ima potencialne izvore stresa. Delo v neugodnih razmerah, kot so tveganje za okužbo, tveganja za poškodbe in še nekateri dejavniki, lahko neposredno pripomorejo k stresu na delovnem mestu v zdravstvu. Stres pa povzroča tudi delo v izmenah ter dolgotrajni delavniki, ki presegajo 40-50 ur na teden. Viri stresa so lahko tudi potovanja, ki niso načrtovana, naloge, za katere nimamo na razpolago dovolj časa, da bi bile narejene kakovostno. Seveda pa se stres lahko razvije tudi zaradi tega, ker imamo premalo dela, ali pa zaradi dela, ki je monotono, nezanimivo. Tako delo ne ponuja kreativnosti in izzivov. Ker posameznik nima rezultatov dela, ne more občutiti zadovoljstva. Tako torej ločimo dve vrsti preobremenjenosti oziroma neobremenjenosti z delom: kvalitativna in kvantitativna.

Kvalitativna preobremenitev pomeni, da je delo prezahtevno in da zaposleni ne obvlada delovnih nalog, kvalitativna neobremenitev pa, da delavčeve sposobnosti presegajo zahtevnost nalog. Kvantitativna preobremenitev pomeni, da ima zaposleni preveč dela, kvantitativna neobremenitev pa, da ima premalo dela .

Medsebojni odnosi med sodelavci so pomemben faktor individualnega zdravja ter zdravja vsake organizacije. Stres povzroča premajhna komunikacija v podjetju (med nadrejenimi, sodelavci in podrejenimi) ter pomanjkanje sodelovanja med sodelavci.

Nadrejeni mora vzpostaviti določen odnos s podrejenimi. Zahtevni nadrejeni lahko s stalno kritiko pokvarijo udobje in lagodnosti v organizaciji, s tem pa tudi pripomorejo k temu, da zaposleni povečajo svoje sposobnosti in storilnost.

Zaradi vse večje borbe pri vzpenjanju po družbeni lestvici komunikacija med zaposlenimi izostane in tako se tudi odnosi med sodelavci ne oblikujejo. Pomanjkanje podpore ter pomoči sodelavcev so pomembni razlogi za nastanek stresa.

KAKO RESEN PROBLEM JE STRES NA DELOVNEM MESTU IN KDO JE OGROŽEN?

Stres na delovnem mestu v zdravstvu zajema več kot četrtno odsotnosti od dela, ki trajajo dva tedna ali dlje zaradi zdravstvenih težav, povezanih z delom. Stres na delovnem mestu lahko povzroči bolezenska stanja, kot so depresija, zaskrbljenost, živčnost, utrujenost in bolezn srca. Povzroči lahko tudi večje motnje v produktivnosti, kreativnosti in konkurenčnosti.

IZGORELOST

Izgorelost se pojavlja kot posledica prevelike izpostavljenosti stresu. Izgorevanje na delovnem mestu ima tri poglavitne razsežnosti: izčrpanost, cinizem in neučinkovitost. Povzroča zmanjšano produktivnost, izčrpanost, razdražljivost in nedružabnost. Izgorelost je višja pri zaposlenih ženskah, samskih, ločenih ter pri ljudeh, ki imajo majhno možnost napredovanja. Žrtve izgorelosti so tudi deloholiki, ki se preveč ženejo za delom in ne čutijo potrebe po družabnem življenju.

PREPREČEVANJE STRESA

Stres, ki nastane zaradi notranjih vzrokov, lahko preprečimo, če izberemo oddelek ali ustanovo, ki najbolj ustreza našim sposobnostim in željam. Če se želimo stresa znebiti upočasnimo svoj ritem in ne tekmujemo s časom. Če se posvetimo samo eni nalogi in ne izgubljammo svojih moči na različnih koncih, lahko prav tako preprečimo stres. Do svojih napak moramo biti popustljivi. Če se naučimo poslušati, povemo svoje mnenje, ne računamo na nikogar drugega kot na sebe, stres izgine.

ZNAKI STRESA

Opozorilni znaki, ki kažejo, da se pri posameznem človeku pojavlja stres, so:

ČUSTVA

- kaže se napetost, razdražljivost, spremembe razpoloženja, občutek negotovosti, zadrege, strahu

TELESNI ZNAKI

- glavobol, bolečine v vratu ali hrbtu, motnje spanja, bolečine v želodcu, slaba odpornost, razbijanje srca, suha usta, utrujenost, vznemirjenost, prebavne motnje, povečano znojenje.

MISLI

- pojavijo se težave s koncentracijo, neorganiziranost, pozabljenost, samokritičnost, strah pred neuspehom, zaskrbljenost, pesimizem, potrtnost, izguba motivacije, brezbržnost, omahljenost, nezmožnost sprejemanja odločitev, obsedenost s prihodnostjo.

VEDENJE

- vzkipljivost, zadirčnost nad prijatelji, razpoloženska nihanja, prenajedanje ali izguba apetita, izguba smisla za humor, jokanje.

EMPIRIČNI DEL

VZOREC IN OPIS ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Anketirala sva reševalce na reševalni postaji v Celju. Anketo je izpolnilo 16 reševalcev ali 53 % vseh zaposlenih na reševalni postaji.

Anketni vprašalnik je vseboval 10 vprašanj. Anketo je izpolnilo malo več kot polovica vseh zaposlenih reševalcev zato (po pogovoru z vodjo reševalne postaje), ker je bilo nekaj reševalcev na dopustu, nekaj jih je bilo na bolniškem staležu, drugi pa zaradi svojega dela niso mogli izpolniti ankete.

Kot sva že omenila je anketni vprašalnik vseboval 10 vprašanj. Prvi dve vprašanji sta se navezovali predvsem na statistiko (spol, starost anketirancev).

V tretjem vprašanju naju je zanimala izobrazba le-teh. Ponudila sva jim dva možna odgovora, in sicer tehnik zdravstvene nege ter diplomirani tehnik zdravstvene nege.

V četrtem vprašanju sva spraševala po številu let opravljanja poklica v zdravstvu. Zopet sva jim ponudila 4 odgovore. Prvi možni odgovor je bil, da anketiranci delo opravljajo do 5 let, drugo vprašanje so lahko obkrožili tisti, ki delo opravljajo od 5 do 10 let, za tretje vprašanje, so se odločili tisti, ki delo opravljajo od 10 do 15 let, pod zadnjo trditev pa so se podpisali tisti, ki delo opravljajo več kot 15 let.

V petem vprašanju naju je zanimalo, katerih voženj anketiranci opravijo več, urgentnih ali neurgentnih.

V šestem vprašanju sva postavila lestvico od 0 do 5, zanimalo naju je kako, močno so reševalci pod stresom.

Ali bi zaradi prevelike psihične obremenitve (stresa) zamenjali poklic, pa je bilo naslednje vprašanje.

V osmem vprašanju sva anketirance spraševala, če jih je kdaj zelo presunil kakšen dogodek, na katerega so bili poklicani.

V zadnjih dveh vprašanjih sta bila možna odgovora da ali ne. Pri prvem od teh dveh sva spraševala, če so bili anketiranci zaradi prevelikega psihičnega pritiska kdaj na bolniškem dopustu, pri drugem pa, ali so le ti doživeli kdaj prometno nesrečo pri urgentni vožnji.

NAMEN IN CILJ RAZISKAVE

Za to raziskovalno nalogo sva se odločila, ker sva želela ugotoviti, katerih voženj reševalci opravijo več, ali so reševalci med vsakodnevnim delom pod stresom, če je reševalce kdaj presunil kakšen dogodek, na katerega so bili poklicani, če so bili zaradi prevelikega psihičnega pritiska kdaj na bolniškem staležu, je kdo od reševalcev na nujni vožnji doživel prometno nesrečo in ali so kdaj nestrpni do ostalih udeležencev v prometu, ko gre za nujno vožnjo in le ti ne upoštevajo njihove prednosti.

METODE DELA

Za raziskavo sva uporabila naslednje metode in tehnike dela:

- študij literature,
- metodo anketnega vprašalnika,
- metodo razgovora.

Delo sva opravila po naslednjem vrstnem redu:

- odpravila sva se po literaturo v Osrednjo knjižnico v Celju,
- odpravila sva se na Reševalno postajo Celje,
- zbrala sva podatke z anketiranjem reševalcev na reševalni postaji v Celju
- rezultate sva sistematično obdelala,
- rezultate sva interpretirala.

HIPOTEZE

Postavila sva si 4 hipoteze.

PRVA HIPOTEZA: 75 % reševalcev pri vsakodnevnem delu opaža znake stresa.

DRUGA HIPOTEZA: 40 % bi jih zaradi prevelike psihične obremenitve zamenjalo svoj poklic.

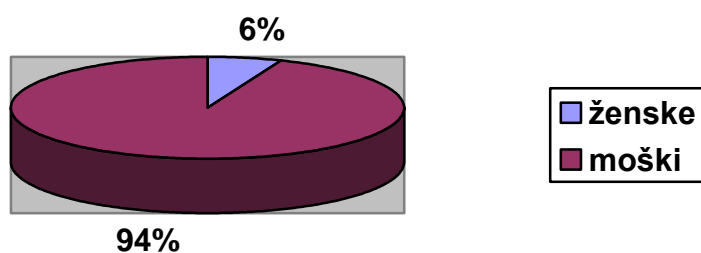
TRETJA HIPOTEZA: 50 % odstotkov reševalcev je presunil kakšen dogodek, na katerega so bili poklicani (prometna nesreča,...)

ČETRТА HIPOTEZA: 30 % jih je bilo zaradi psihičnega pritiska na bolniškem dopustu.

SPOL

Tabela 1: Število in % anketiranih glede na spol

SPOL	f	%
Ž	1	6
M	15	94
Skupaj	16	100

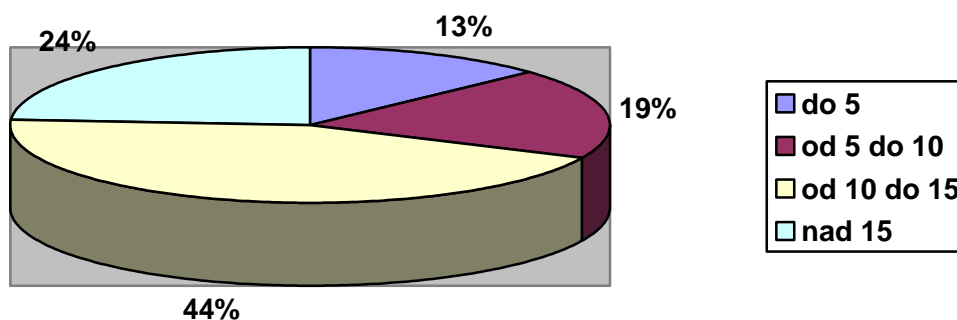
Graf 1: Število in % anketiranih glede na spol

Anketirala sva 16 reševalcev. Od tega 6 % žensk in 94 % moških. Ženske v najini raziskovalni nalogi nisva posebej obravnavala.

LETNO DELO

Tabela 2: Število in % anketiranih glede na letno delo v zdravstvu

LETNO DELO	f	%
Do 5	2	13
Od 5 do 10	3	19
Od 10 do 15	7	44
Nad 15	4	24
SKUPAJ	16	100

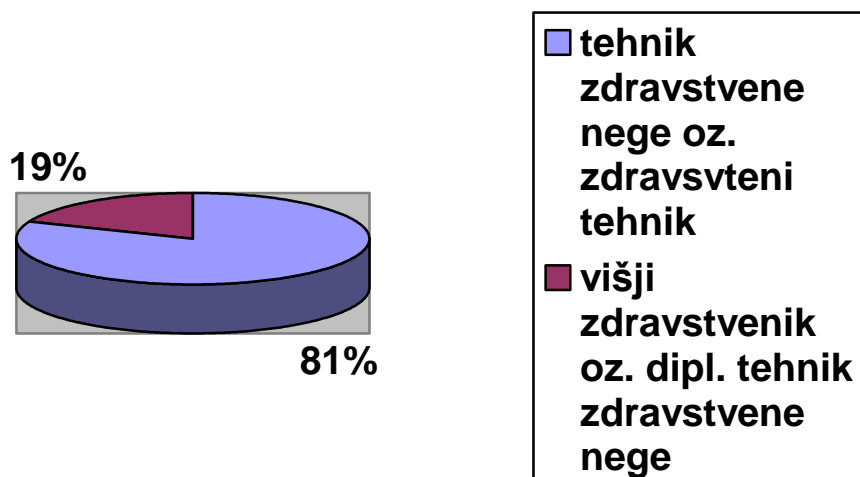
Graf 2: Število in % anketiranih glede na letno delo v zdravstvu

Pri tem vprašanju naju je zanimalo, koliko časa posamezni reševalci že delajo v tem poklicu. Dobila sva odgovore, da 13 % reševalcev svoje delo opravlja do 5 let, da 19 % reševalcev delo opravlja od 5 do 10 let, da kar 44 % reševalcev delo opravlja od 10 do 15 let in da 24 % vprašanih delo opravlja že več kot 15 let.

IZOBRAZBA

Tabela 3: Število in % anketiranih glede na izobrazbo

IZOBRAZBA	f	%
Dipl. Zdrav.	3	19
ZT	13	81
SKUPAJ	16	100

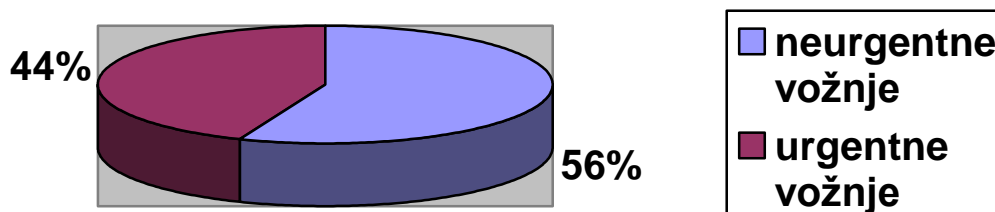
Graf 3: Število in % anketiranih glede na izobrazbo

Od anketiranih reševalcev je tehnikov zdravstvene nege kar 81 %, višjih oz. diplomiranih tehnikov zdravstvene nege pa le 19 % .

KATERIH VOŽENJ OPRAVITE VEČ?

Tabela 4: Število in % anketiranih glede na opravljanje urgentnih in neurgentnih voženj

	f	%
URGENTNE VOŽNJE	7	44
NEURGENTNE VOŽNJE	9	56
SKUPAJ	16	100

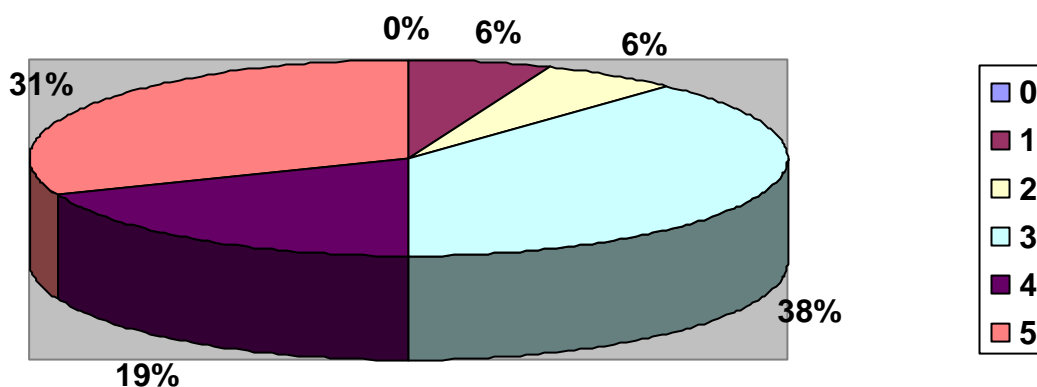

Graf 4: Število in % anketiranih glede na izvajanje neurgentnih in urgentnih voženj

Tukaj naju je zanimalo, katerih voženj anketirani opravijo več, urgentnih ali neurgentnih. Kot vidimo, kar 56 % reševalcev opravlja več neurgentnih voženj kot pa urgentnih (44 %).

ALI STE POD STRESOM?**Tabela 5: Število in % vprašanih glede stresa na delovnem mestu**

STOPNJA	f	%
0	0	0
1	1	6
2	1	6
3	6	38
4	3	19
5	5	31
SKUPAJ	16	100

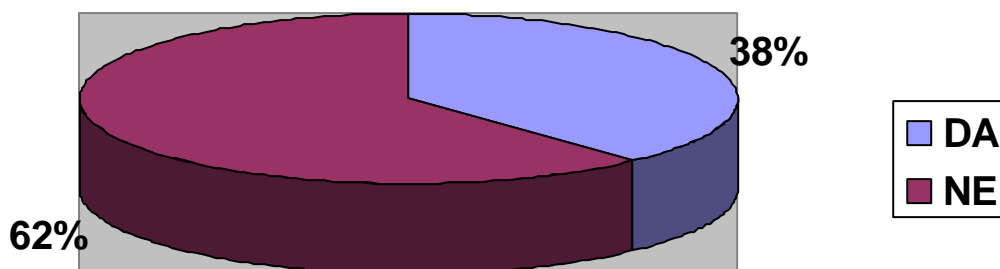
Graf 5 Število in % vprašanih glede stresa na delovnem mestu

Anketirani so odgovarjali po lestvici od 0 do 5, kjer 0 izraža mnenje, da pri delu ne občutijo nikakršnega stresa, in 5, ki izraža mnenje, da pri delu občutijo močen stres. Nobeden od anketirancev ni obkrožil številke 0. Številko 1 in 2 je obkrožilo 6 % vprašanih. Številko 3 je obkrožilo največ vprašanih in, sicer 38 %. Številko 4 je obkrožilo 19 % in številko 5 31 % vseh vprašanih.

ALI BI ZARADI PREVELIKE PSIHIČNE OBREMENITVE (STRESA) ZAMENJALI POKLIC?

Tabela 6: Število in % vprašanih glede zamenjave poklica zaradi psihične obremenitve

	f	%
DA	6	38
NE	10	62
SKUPAJ	16	100

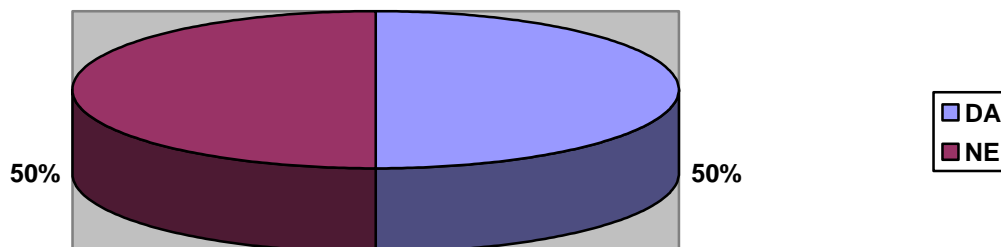
Graf 6: Število in % vprašanih glede zamenjave poklica zaradi psihične obremenitve

Zanimivo je dejstvo, da čeprav so anketirance pod stresom, jih 62 % ne bi zamenjalo svojega poklica. Po drugi strani pa bi jih 38 % zaradi stresa zamenjalo poklic.

ALI VAS JE KDAJ PRIZADEL DOGODEK, NA KATEREGA STE BILI POZVANI?

Tabela 7: Število in % vprašanih glede osebne prizadetosti zaradi kakšnega dogodka

	f	%
DA	8	50
NE	8	50
SKUPAJ	16	100

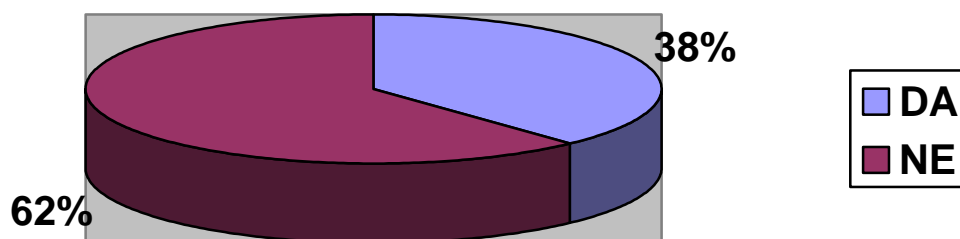
Graf 7: Število in % vprašanih glede osebne prizadetosti zaradi kakšnega dogodka.

Polovico anketirancev je že presunil dogodek, na katerega so bili poklicani, drugo polovico pa dogodek ni prizadel.

ALI STE BILI ZARADI PREVELIKEGA PSIHIČNEGA PRITISKA KDAJ NA BOLNIŠKEM STALAŽU?

Tabela 8: Število in % anketiranih glede bolniškega staleža zaradi psihičnega pritiska

	f	%
DA	3	38
NE	13	62
SKUPAJ	16	100

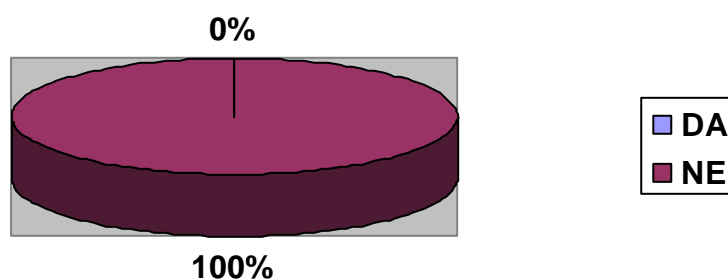
Graf 8: Število in % anketiranih glede bolniškega staleža zaradi psihičnega pritiska

Zanimalo naju je, ali je kdo od anketirancev že bil na bolniškem dopustu zaradi prevelikega psihičnega pritiska. 62 % vprašanih zaradi psihičnega pritiska še ni bilo v bolniškem staležu, 38 % pa jih je že bilo zaradi prevelikega psihičnega pritiska na bolniškem dopustu.

ALI STE DOŽIVELI KDAJ PROMENTO NESREČO PRI URGENTNI VOŽNJI?

Tabela 9: Število in % vprašanih glede udeležbe pri prometni nesreči pri nujni vožnji

	f	%
DA	0	0
NE	16	100
SKUPAJ	16	100

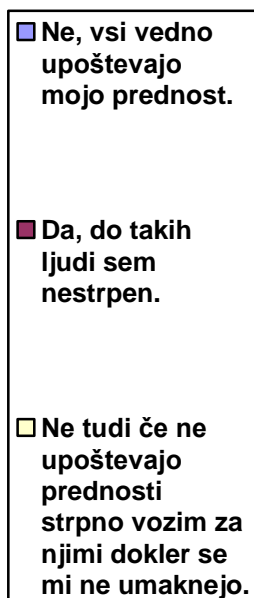
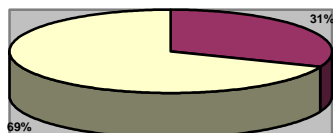
Graf 9: Število in % vprašanih glede udeležbe pri prometni nesreči pri nujni vožnji

K sreči nihče izmed anketirancev ni med nujno vožnjo doživel prometne nesreče.

ALI STE NA NUJNI VOŽNJI NESTRPNI DO OSTALIH UDELEŽENCEV V CESTNEM PROMETU, KI MORDA NISO UPOŠTEVALI PREDNOSTI VAŠEGA VOZILA?

Tabela 10: Število in % anketiranih glede nestrpnosti do ostalih udeležencev v cestnem prometu, ki morda niso upoštevali njihove prednosti

	f	%
Ne, vsi vedno upoštevajo mojo prednost.	0	0
Da, do takih ljudi sem nestrpen.	5	31
Ne, tudi če ne upoštevajo prednosti strpno vozim za njimi dokler se mi ne umaknejo.	11	69
SKUPAJ	16	100

Graf 10: Število in % anketiranih glede nestrpnosti do ostalih udeležencev v cestnem prometu, ki morda niso upoštevali njihove prednosti

V tem vprašanju sva želela izvedeti, ali so reševalci nestrpni do ostalih udeležencev v cestnem prometu, ki morda niso upoštevali prednosti reševalnega vozila na nujni vožnji. 31 % jih je odgovorilo, da so nestrpni do takšnih, ki ne upoštevajo njihove prednosti. 69 % pa tudi, če ostali ne upoštevajo njihove prednosti, strpno vozijo za njimi, dokler se ne umaknejo.

REZULTATI RAZISKAVE

Rezultati so pokazali, da 56 % vseh vprašanih opravlja več neurgentnih voženj kot urgentnih. Izvedela sva, da je le 31 % vseh vprašanih pri svojem delu pod močnim stresom. 62 % vseh vprašanih ne bi zamenjalo poklica, čeprav so pod stresom. Zanimivo je, da je polovico vseh anketiranih že prisumil dogodek, na katerega so bili pozvani. Zaradi psihičnega pritiska je bilo v bolniškem staležu le 19 % vseh vprašanih reševalcev. Razveseljivo je dejstvo, da nihče med anketiranimi ni doživel prometne nesreče pri urgentni vožnji. Najpogosteje niso nestrpni (69 %) do tistih udeležencev v prometu, ki ne upoštevajo njihove prednosti pri urgentni vožnji.

PRVA HIPOTEZA: Predvidevava, da 75 % reševalcev pri vsakodnevem delu opaža znake stresa.

Najina prva hipoteza se je potrdila, saj v povprečju 75% anketiranih pri vsakodnevem delu opaža znake stresa. Na lestvici od 0 do 5 (0 – oseba ni pod stresom in 5 – oseba je močno pod stresom) je številko 1 obkrožilo 7% reševalcev, številko 2 prav tako 7% reševalcev, številko 3 38% vseh anketiranih, številko 4 15% ter številko 5 23% vseh anketiranih

DRUGA HIPOTEZA: 40 % reševalcev bi zaradi prevelike psihične obremenitve zamenjalo svoj poklic.

Najina druga hipoteza se ni potrdila, saj bi zaradi prevelikega stresa zamenjalo poklic le 23% vseh anketiranih.

TRETJA HIPOTEZA: 50 % reševalcev je presunil kakšen dogodek (prom. nesreča), na katerega so bili pozvani.

Tretja hipoteza se je potrdila, saj je polovico anketiranih že presunil dogodek, na katerega so bili poklicani.

ČETRТА HIPOTEZA: 30 % reševalcev je bilo zaradi psihičnega pritiska na bolniškem dopustu.

Četrta hipoteza se ni potrdila, saj je samo 7 % anketiranih bilo v bolniškem staležu zaradi stresa.

ZAKLJUČEK

V tej raziskovalni nalogi sva hotela predstaviti urgentno vožnjo in stres, ki spremlja reševalce pri vsakodnevnem delu. Med samo raziskovalno nalogo sva se srečevala z najrazličnejšimi težavami. Že na začetku raziskovalne naloge sva se srečala s problemom, kje najti gradivo, saj o urgentni vožnji literature skorajda ni. Ko sva literaturo končno našla, je nastopil naslednji problem. Ko sva nesla ankete na reševalno postajo Celje, so nama jih najprej pozabili izpolniti, ko so jih končno izpolnili, pa je sledil naslednji šok. Od 30 zaposlenih na reševalni postaji, je anketo izpolnilo le 16 reševalcev. Ampak morala sva se zadovoljiti s tem številom anketiranih, saj bi lahko bilo še mnogo slabše kot je. In sedaj je pred Vami najina raziskovalna naloga. Z vsemi problemi in težavami, ki sva jih imela na tej poti, sva pokazala, da s trdno voljo lahko v življenju dosežeš marsikaj. Kot vemo reševalce odlikuje velika mera koncentracije in zbranosti. Napake pri tem delu niso dovoljene. Na vsaki intervenciji je potrebno priti najhitreje do poškodovanca ali obolelega, zato največ lahko postorite Vi, udeleženci v prometu.

Upam, da sva s to raziskovalno nalogo vzpodbudila mlade raziskovalce, da bodo tudi oni v naslednjih letih, tako kot midva, naredili mnogo raziskovalnih nalog.

LITERATURA IN VIRI

<http://www.resevalci.org/forum/viewtopic.php?t=69&sid=4a754b1dea784a46c09ada9d6ab4f402>

<http://blog.zdravstvena.info/wp-content/uploads/2007/11/resevalno-vozilo-zdravstveni-domzale-1.jpg>

<http://blog.zdravstvena.info/wp-content/uploads/2007/11/resevalno-vozilo-zdravstveni-domzale-6.jpg>

<http://blog.zdravstvena.info/resevalno-vozilo-na-nujni-voznji/>

<http://www.resevalci.org/forum/viewtopic.php?t=69&sid=5e4fcec7d4e9b14db258a8cfa3ebcfc>

<http://www.resevalci.org/forum/viewforum.php?f=2>

PRILOGE

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sva dijak 3. letnika Srednje zdravstvene šole Celje. Delava raziskovalno nalogo o urgentni vožnji ter stresnosti le-te. Anketo rešujete tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Možen je samo en odgovor.

Prosiva Vas za sodelovanje.

1. SPOL: a) ženski b) moški

2. STAROST

- a) od 20 do 30 let
- b) od 30 do 40 let
- c) od 40 do 50 let
- č) več kot 50 let

3. IZOBRAZBA

- a) zdravstveni tehnik oz. tehnik zdravstvene nege
- b) višji zdravstvenik oz. dipl. tehnik zdravstvene nege
- c) drugo _____

4. KOLIKO LET ŽE OPRAVLJATE POKLIC V ZDRAVSTVU?

- a) do 5 let
- b) od 5 do 10 let
- c) od 10 do 15
- č) več kot 15

5. KATERIH VOŽENJ OPRAVITE VEČ?

- a) urgentnih voženj
- b) neurgentnih voženj

6. ALI OCENJUJETE, DA STE PRI VSAKODNEVNEM DELU POD STRESOM?

(0 - nisem , 5 močno pod stresom)

0 1 2 3 4 5

7. ALI BI ZARADI PREVELIKE PSIHIČNE OBREMENITVE (STRESA) ZAMENJALI POKLIC?

- a) ne, čeprav sem vsak dan pod hudim stresom ne bi zamenjal/a poklica
- b) da, zaradi prevelike psihične obremenitve in posledično stresa bi zamenjal/a poklic

8. ALI VAS JE KDAJ PRESUMIL KAKŠEN DOGODEK, NA KATEREGA STE BILI POKLICANI?

- a) ne
- b) da. Zakaj? _____

9. ALI STE BILI ZARADI PREVELIKEGA PSIHIČNEGA PRITISKA KDAJ V BOLNIŠKEM STALEŽU?

- a) da
- b) ne

10. ALI STE DOŽIVELI KDAJ PROMETNO NESREČO PRI URGENTNI VOŽNJI?

- a) da
- b) ne

11. ALI STE NA NUJNI VOŽNJI KDAJ NESTRPNI DO OSTALIH UDELEŽENCEV V CESTNEM PROMETU, KI MORDA NISO UPOŠTEVALI PREDNOSTI VAŠEGA VOZILA?

- a) ne, vsi vedno upoštevajo mojo prednost
- b) da, do takih ljudi sem nestrpni
- c) ne, tudi če ne upoštevajo prednosti, strpno vozim za njimi, dokler se mi ne umaknejo

Zahvaljujete se Vam za sodelovanje!